

λίαν ἀπηλπισμένη, μεγάλην ἡσθάνετο ἐλάτρουσιν ἤδη ἡδύνατο ἐλευθέρως ν' ἀτενίσῃ εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς καὶ νὰ βολιδοσκοπήσῃ αὐτὴν, νὰ κρίνῃ ἡσύχως τὴν κατάστασιν, ἣν ἐδημιούργησεν ἑαυτῇ καὶ νὰ εὕρῃ τὸ μέσον ὅπως λυτρωθῇ αὐτῆς, ἐὰν μέσον ὑπῆρχεν.

Ἐπεθύμησε τὸν πλοῦτον, τὸν ἀβρόν καὶ πολυδάπανον βίον, τὴν πολυτέλειαν, τὴν λαμπηδόνα καὶ ὅμως κατήντησεν εἰς πτωχείαν, εἰς τὴν ταπεινωτικὴν μετριότητα, εἰς τὴν καχεκτικὴν καὶ πνιγηρὰν ὑπαρξίν ἀπλῆς πολιτίδος. Νὰ ἔχῃ μόνον τέσσαρας χιλιάδας φράγκων εἰσόδημα, κατοικίαν ἐν Μπατινιόλ, σύζυγον ὑπέλληλον, τέκνον! Ταῦτα λοιπὸν θὰ ἦσαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πλουσίου συζύγου, ὃν ὠνειροπώλησεν;

Οὕτω λοιπὸν δωρεὰν κατέστρεψε τὸν βίον αὐτῆς ὡσεὶ, ἐν τῇ δυστυχίᾳ αὐτῆς, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ θυσιάσῃ τὴν νεότητά καὶ τὴν ὠραιότητα αὐτῆς εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ἔρωτος. Τεταραγμένη δὲ καὶ ἐκτὸς ἑαυτῆς, μὴ βλέπουσα ἄλλ' ἢ μόνον ἃ ἐπεθύμει, ἐχάρη ἐπὶ τῇ ἐγκυμοσύνῃ αὐτῆς, φρονούσα ὅτι ἦτο τὸ μόνον καὶ ἀλάνθαστον μέσον, ὅπερ θὰ ἐξησφάλιζε τὸν γάμον αὐτῆς καὶ θὰ κατενίκα τὰς ἀντιστάσεις τοῦ κ. Ροσᾶ, οἰαυδῆποτε κἄν ἦσαν.

Ἦδη ἐπὶ πύσον καιρὸν θὰ ἡδύνατο εἰσέτι νὰ κρύψῃ τὴν ἐγκυμοσύνην αὐτῆς; Ἡ μήτηρ αὐτῆς ἡ ὁποία ἀνησύχει καὶ καθησύχαζε μόνον διότι ἠνέγκαζεν ἑαυτὴν νὰ καθησυχάζῃ δὲν θὰ ἤργει βεβαίως νὰ ἐρευνήσῃ πέραν τῶν δικαιολογήσεων, ἃς ὅπως καταπίσει ἑαυτὴν ἐφεύρισκε. Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν, ἡ ὁποία ἦτο πιθανὸν νὰ εἶναι ἡ ἐπιούσα ὠφείλε νὰ λάβῃ ἀπόφασιν τινα. Ἄνευ λοιπὸν ἐνδοιασμοῦ, ἀλλ' ἐν τόλμῃ, ἄνευ ὑποκριτικῆς συμπεριφορᾶς πρὸς ἑαυτὴν, ἄνευ ἀνάνδρου οἴκτου πρὸς οὐδένα ὠφείλε ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τιδῆποτε.

Ἦτο ἀδύνατον τοῦ λοιποῦ νὰ γείνη σύζυγος τοῦ Καμίλλου, οὐδέποτε θὰ ἀπεφάσιζε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τοιαύτην θυσίαν, διότι θὰ ἦτο τοῦτο ἡ ἐκμηδένισις πάντων τῶν ὀνείρων αὐτῆς, ἡ ἀπάρνησις πασῶν τῶν πεποιθήσεων αὐτῆς, αὐτὸ τοῦτο ἡ αὐτοκτονία τοῦ ἔρωτος αὐτῆς. Ἐὰν ὑπανδρεύετο τὸν Κάμιλλον πλούσιον καὶ οὕτω συμμετεῖχε τοῦ λαμπροῦ βίου, δι' ὃν εἶχεν ἀνατραφῆ, ἐγίνωσκε καλῶς καὶ ἡσθάνετο ὅτι θὰ τὸν ἡγάπα πάντοτε. Ἐὰν ὅμως ὑπανδρεύετο μικρὸν ὑπέλληλον καὶ συνεμερίζετο τὸν μέτριον βίον αὐτοῦ, ὅστις θὰ ἦτο ἡ συνέχεια τῶν ἀθλιότητων, εἰς ἃς ἐκωλύθη ἡ νεότης αὐτῆς, ἡσθάνετο ὅτι ταχέως θὰ ἐπληροῦτο πρὸς αὐτὸν ἀηδίας.

Ἦτο ἀποφασισμένη νὰ ἀποβῆ πᾶν αἰσθημα ἀξιοπρεπείας, νὰ ὁμολογήσῃ τὸ σφάλμα τῆς, νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς περιπτώσεως ταύτης διὰ νὰ καταστῇ ἐλευθέρη καὶ ν' ἀποδεχθῇ ἐκ τοῦ προστυχόντος τὴν πολυτέλειαν καὶ χλιδὴν, ἣν ὠνειρεύετο ἐκ συζύγου. Μήπως δὲν ἦτο ἀρκούντως ὠραία, ὀξύνους καὶ θελκτικὴ, ὥστε νὰ μὴ ναυαγήσῃ οἰκτρῶς ἐκ τοῦ μέρους τούτου, ἀλλὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν περὶ πλούτου

φιλοδοξίαν αὐτῆς; Ἄλλ' ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς πῶς θὰ ἐδέχοντο τὸ αἶσχος τοῦτο; Καὶ αὐτὴ δὲ αὐτὴ πῶς θὰ τὸ ἐδέχετο;

Κάλλιον ὁ θάνατος! Ἡ λέξις τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν Κάμιλλον χωρὶς νὰ ἐρμηνεύσῃ ἀπόφασιν ὀριστικὴν, ἐπανήρχετο εἰς τὸν νοῦν αὐτῆς καὶ ἐπεβάλλετο μάλιστα.

Μήπως ὑπῆρχε δι' αὐτὴν ἄλλη ταύτης διέξοδος; Τὸ πνεῦμα αὐτῆς δὲν διέβλεπεν καὶ ἡ καρδιά τῆς δὲν ἀπεδέχετο ἄλλην.

Θὰ ἦτο τοῦτο πῆσις πρὸς κρείσσονα κόσμον, πρὸς διαυγεῖς ἐκτάσεις ἔνθα ἀνέμενεν αὐτὴν αἰωνία ἀνάπαυσις. Δὲν θὰ ἦτο οὔτε ἡ πρώτη, οὔτε ἡ μόνη ἀπελθούσα οὕτως οἰκειοθελῶς εἰς τὰς αἰωνίους μονάς, νέκ, ὠραία καὶ ἡγαπημένη. Πλέον ἡ ἀπαξ εἶχεν ἀκούσει γινόμενον λόγον περὶ αὐτοκτονίας ἀκατανοήτου διὰ τὸν ἀπλοῦν κόσμον, περὶ ὠραίων νεανίδων ἀπηλπισμένων, ὧν προσεπέθουεν νὰ ἐξηγήσῃσι τὸ τραγικὸν τέλος διὰ τῆς πλήρους ταύτης λέξεως, τῆς πολλὰ λεγούσης τῆς λέξεως: ἔρωτος. Θὲν θὰ εἶχε μικρότερον θάρρος τῶν θυμάτων ἐκείνων τοῦ βίου τὰ ὁποῖα ἦττον αὐτῆς ἀπηλπισμένα ὡς πρὸς τὸ παρόν, ἔχοντα δὲ πρὸ αὐτῶν μέλλον κρείσσον τοῦ ἑαυτῆς, εἶχον ἐν τούτοις τὸ θάρρος νὰ ἀποθάνωσι διὰ ν' ἀποφύγῃσι τὸ βδέλυγμα ὑπέριξεως ἀναξιοπρεπούς. Τὸ θάρρος τοῦτο καὶ αὐτὴ θὰ τὸ εἶχε καὶ κατὰ τὴν ψυχολογικὴν στιγμὴν θὰ ἡδύνατο νὰ διατηρήσῃ ὑπερήφανον ἀφοβίαν.

(Ἄκολουθεῖ)

(Μετὰφρασις Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ).

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἐταιρεία τῶν Μεσαιωνικῶν Ἐρευνῶν.

Ἐν τῷ προτέρῳ φύλλῳ παρέσχομεν περίληξιν τῆς εἰσιτηρίου προσφωνήσεως εἰς τὸ ἱστορικὸν τμήμα τῆς Ἐταιρείας τῶν Μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Μ. Μαρούλη κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 21 μαρτίου, ἐνταῦθα ἐκτιθέμεθα περίληψιν, ὧν εἶπεν ἐν τῷ εἰσιτηρίῳ αὐτοῦ ὁ κ. Α. Τουργούτης, ὅστις θέμα τοῦ λόγου αὐτοῦ ἔλαβε τοὺς Ἄκριτας καὶ τὰ ποιήματα τοῦ ἀκριτικοῦ κύκλου. Ἀναπτύξας δὲ τὸ ἱστορικὸν, οὕτως εἰπεῖν τῶν ἁσμάτων τοῦ ἀκριτικοῦ λεγομένου κύκλου, ὧν ἱκαναὶ ἐκδόσεις ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τοῦ κ. Πολίτου, ὀμιλεῖ περὶ τριῶν ἐκδόσεων ἁσμάτων τοῦ εἰδους τούτου, ὧν τὴν μὲν ἤκουσεν ὁ ἀγορητὴς πρὸς εἰκοσαετίας ἐν Καππαδοκίᾳ, ἀλλὰ δὲν σώζεται νῦν, αἱ ἄλλαι δὲ δύο ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κ. Τουργούτη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τῷ Ζωγραφεῖῳ ἀγῶνι τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, εἰς ὃν καὶ ἄλλα τοιαῦτα πρότερον ὑπεβλήθησαν. Τὸ ἕτερον δὲ τῶν ἁσμάτων τούτων παραβάλλει ὁ κ. Τουργούτης πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Ἰωαννίδου κατὰ τὸ 1870 ἐν τῇ «Ἱστορία καὶ Στατιστικῇ τῆς Τραπεζοῦντος» ἐκδοθὲν, εὐ-

ρίσκει δὲ τὸ τραπεζούντιον μᾶλλον παρεμφερὲς πρὸς μῦθον, ἐξ ὧν διηγοῦνται αἱ γραφαὶ πρὸς τὰ μικρὰ παιδία, πλήρη ὑπερβολῶν, συμβάντων ἀπιστευτῶν καὶ ἀφυσίκων, παρὰ ἥσθη ἠρωϊκῶν ἢ ἠρωελεγειακῶν εἰς ὧν τὴν σειράν κατέταξεν αὐτὸ ὁ ἐκδότης, ἐνῶ τὸ Καππαδοκικὸν ἔχει πολλὰ τὰ κοινὰ καὶ ὅμοια σημεῖα πρὸς τὰ ἔπη ἢ ἄσματα τοῦ ἀκριτικοῦ κύκλου ἀρμόζον μᾶλλον πρὸς ἥρωα, ἢ πρὸς γαστρομαργον καὶ ἐρωτόληπτον ὡς τὸ τραπεζούντιον, ὅπερ θέλει τὸν ἥρωα αὐτοῦ Πορφύρην τρώγοντα παξιμάδι μὲν τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς γεννήσεως του, τὴν δευτέραν ἡμέραν ὀλόκληρον ἄρτον, τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν ὀλόκληρον φουρνιᾶν ἄρτων, τέλος δὲ τὴν τριακοστὴν διακυρήσσοντα ἀνά τὴν πόλιν καὶ τὴν οἰκουμένην τὸν ἔρωτα, ὃν συνέλαβε πρὸς τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως τοῦ Βυζαντίου. Πρὸς τούτοις τὸ τραπεζούντιον ἥσθη θέλει τὸν Πορφύρην υἱὸν καλογραίας, ὅπερ λέγει ὁ κ. Τ., εἶναι δυσσεβὲς καὶ κακὸν καὶ κατ' αὐδένα λόγον θὰ ἐδέχετο ὁ φύσει θεοσεβὲς μικρασιάτης λαὸς, ὃ ἀρκετὰ τὸ μαρτυρολόγιον τῶν ἀγίων πλουτίσας, νὰ ψάλλῃ ἐν ταῖς ἐορταῖς αὐτοῦ παρόμοιον ἥσθη. Οἱ στίχοι τοῦ τραπεζούντιου ἥσθη εἶναι κακὸν, δυσκίνητοι καὶ πολλαχοῦ ὑπερβαίνοντες τὸ μέτρον καὶ τὸν ρυθμὸν. Παραβάλλον καὶ πολλὰ ἄλλα σημεῖα τῶν δύο ἥσθητων ὁ κ. Τουρκοῦτης καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ τραπεζούντιον ἥσθη δεόν νὰ θεωρηθῇ ὡς νόθον ἢ μᾶλλον παρφοδία ἀνοούσιος τοῦ ἥσθητος τοῦ Πορφύρη καὶ ὅτι τὸ Καππαδοκικὸν ἥσθη δεόν νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν ἥσθητων τοῦ ἀκριτικοῦ κύκλου, τῶν γεννηθῶν διὰ τοὺς λόγους οὓς ἀνέπτυξε καὶ διότι τοῦτο ἔδεται ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, τῇ κοιτιδί δηλαδὴ τῶν Ἀκριτῶν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ Société agricole et industrielle algérienne ἔδρασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν τῇ γαλλικῇ ὀάσει Ayata, ἐν τῇ Oued-Rir, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Georges Rolland μετεωρολογικὸν σταθμὸν, ἵνα δι' αὐτοῦ κάλλιον γνωσθῇ τὸ κλίμα τῆς Σαχάρας, ἰδίᾳ δὲ ὀρισθῇ ἀκριβῶς τὸ κλίμα τῆς Oued-Rir, ἥτοι τῆς ἀπὸ ἀποικιακῆς ἀπόψεως σπουδαιωτάτης τῶν χωρῶν τῆς ἀλγερινῆς Σαχάρας, ληφθῶσι δὲ ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐνδείξεις χρήσιμοι εἰς τε τὴν καλλιέργειαν τοῦ φοίνικος ὡς καὶ εἰς τὰς ἀναληφθείσας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἀναληφθισομένας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἀποπειρὰς ἐγκλιματισμοῦ.

Κατὰ τὸν κ. Rolland ἡ θέσις τοῦ σταθμοῦ ἐν Ayata ἐξελέγη τοιαύτη ὥστε ν' ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸ μέσον κλίμα τῆς Oued-Rir. Τῷ ὄντι δὲ ἡ Ayata κεῖται ὑπὸ Β. πλάτος 33° 30', ἐνῶ ἅπανα ἡ Oued-Rir περιλαμβάνεται μεταξὺ τῆς 33ης καὶ τῆς 34ης μοίρας· τὸ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὕψος αὐτῆς εἶνε περίπου +41 μ., ἐνῶ αἱ δύο πρὸς Β. καὶ πρὸς Ν. ἄκραι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὀάσεις κεῖνται εἰς ὕψη—13,5 μ. (ἥτοι 13,5 μ. ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης) καὶ +82 μ.

Αἱ παρατηρήσεις, ἀναφερόμεναι εἰς τὴν θερμοκρασίαν, τὴν ὑγρομετρικὴν κατάστασιν καὶ τὴν βα-

ρομετρικὴν πίεσιν, ἐγένοντο μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης ἑταρίας κ. J. Cornu, δι' ὀργάνων παραχωρηθέντων ὑπὸ τῆς Association française pour l'Avancement des Sciences κατόπιν ἐπισκέψεως τοῦ σταθμοῦ τούτου τῷ 1888.

Τὰ δὲ κύρια ἐξαγόμενα τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Cornu κατὰ τὰ ἔτη 1889, 1890 καὶ 1891 εἶνε τὰ ἐπόμενα :

Θερμοκρασία.—Ἡ μέση θερμοκρασία τοῦ ἔτους ἦτο κατὰ μὲν τὸ 1889 +21⁰,3, κατὰ τὸ 1890 +20⁰,38 καὶ κατὰ τὸ 1891 +20⁰,89, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ἡ γενικὴ μέση θερμοκρασία τῶν τριῶν ἐτῶν ἦτο +20⁰,86. Κατ' ἐποχὰς δὲ αἱ μέσαι θερμοκρασίαι ἦσαν αἱ ἐξῆς : τοῦ μὲν χειμῶνος +11⁰,7, τοῦ ἔαρος +24⁰,53, τοῦ θέρους +31⁰,44 καὶ τοῦ φθινοπώρου +15⁰,74. Αἱ μέγιστα μέσαι θερμοκρασίαι ἀνῆλθον εἰς 42⁰,9 τὸν ἰούνιον καὶ εἰς 42⁰,4 τὸν αὐγουστον· ἡ δὲ μεγίστη μέση θερμοκρασία τοῦ μὲν δεκεμβρίου ἦτο +3⁰,5, τοῦ ἰανουαρίου +3⁰ καὶ τοῦ φεβρουαρίου +4⁰. Τελευταῖον δὲ τὸ μὲν ἀπόλυτον ὑπὸ σκιὰν μέγιστον ἀνῆλθεν εἰς 50⁰, τὸ δὲ ἀπόλυτον ἐλάχιστον εἰς —4⁰,4.

Ἐκ τῶν ἀριθμῶν τούτων ἔπεται ὅτι τὰ μεταξὺ τῶν ἄκρων θερμοκρασιῶν διαστήματα εἶνε σημαντικά. Τὰ θέρη εἶνε λίαν θερμὰ, οἱ δὲ χειμῶνες σχετικῶς ψυχροί, πολλακίς δὲ κατ' αὐτοὺς τὸ θερμόμετρον κατέρχεται ὑπὸ τὸ μηδὲν (τὸν χειμῶνα τοῦ 1890—91 ἐσημειώθησαν 18 ἐλάχιστα ὑπὸ τὸ μηδὲν). Αἱ δὲ ἀνωτέρω σημειωθείσαι μέσαι θερμοκρασίαι δυνατὸν νὰ τροποποιηθῶσι κατὰ ποσὸν ἀναμφιδόλως μικρόν, μᾶλλον δὲ ν' αὐξηθῶσι, συνεπεῖρα μακροχρονιωτέρων παρατηρήσεων, ἔτι δὲ τροποποιηθῶσιν κατὰ τι καὶ ἀνώτεροι ἔσονται ἐν ταῖς ὀάσεσι ταῖς μὴ ἐκτεθειμέναις εἰς τοὺς ψυχροτέρους τῶν λοιπῶν βορείους καὶ βορειοδυτικούς ἀνέμους, οἷαι αἱ ὀάσεις El-Berd καὶ Tinedla.

Σχετικῶς δὲ πρὸς τὴν ὀρίμανσιν τῶν φοινίκων τοῦ εἶδους deglet pour σημειοῦται ὅτι, ἐὰν δεχθῶμεν αὐτοὺς γονιμοποιουμένους τὴν 19/1 μαῖου, τὴν δὲ ὀρίμανσιν τῶν καρπῶν αὐτῶν συντελουμένην τὴν 20/1 νοεμβρίου, προστεθῶσι δὲ αἱ ἡμερησίαι μέσαι θερμοκρασίαι τῶν 6 τούτων μηνῶν, εὐρίσκονται 5403 βαθμοὶ θερμοῦτος ἀντιστοιχοῦντες εἰς τὸ ἔτος 1889, ἔτος καθ' ὃ ἡ ὀρίμανσις τῶν φοινίκων ἐγένετο τελεία, 5128 βαθμοὶ εἰς τὸ 1890, ἔτος καθ' ὃ ἡ ὀρίμανσις αὐτῶν ἐγένετο λίαν ἀτελής, καὶ 5218 βαθμοὶ εἰς τὸ 1891, ἔτος καθ' ὃ ἡ ὀρίμανσις ἦτο ἐπίσης ἀτελής καὶ βραδεῖα. Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι πρὸς τελείαν ὀρίμανσιν τοῦ φοίνικος deglet pour ἀπαιτεῖται κατὰ τοὺς ἔξ τούτους μῆνας ποσὸν θερμοῦτος 5300 μέχρι 5400 βαθμῶν, ἀναγκαῖον δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ ἄλλαι ποικιλίαι τοῦ φοίνικος δὲν ἀπαιτοῦσι πρὸς ὀρίμανσιν τὸ αὐτὸ ποσὸν θερμοῦτος, τοιαῦται δὲ ποικιλίαι εἶνε οἱ φοινίκες gharz καὶ ἰδίᾳ οἱ omari, ὧν τινὲς ἦσαν ὄριμοι ἤδη κατὰ τὰ μέσα αὐγούστου 1889 (ν. ἡμ.).

Βρον Ποσὸν βροχῆς.—Τὸ ποσὸν τῆς καθ' ἑκάστον τῶν τριῶν τούτων ἐτῶν καταπεσοῦσης βροχῆς ἦτο διάφορον, μέγιστον μὲν τῷ 1890, ἀνελθὸν εἰς 236,8 χστμ., ἐλάχιστον δὲ τῷ 1889, ἀνελθὸν εἰς